

Emerich G ü t t l e r :

Poznámky ke květeně našich hor. 2.

Tento příspěvek (obsahující sběry z roku 1958—1961) se týká jen části území Krkonoš, a to hlavně horního Pojizeří (Jablonec n. J., Rokytnice n. J., Harrachov, Paseky n. J., Vysoké n. J., Kořenov a Polubný), takže zasahuje i částečně do hor Jizerských. Jako v předešlém příspěvku (Preslia 31 : 78—79, 1959) všiml jsem si tentokrát také jen těch rostlin, které do tohoto území řídce pronikají z nižších poloh nebo s vyšších do nižších poloh sestupují.

Pokud jde o horské druhy, zaznamenal jsem jen ty, u nichž jsem co do rozšíření pozoroval něco zajímavého. Pro úplnost jsou zde uvedeny i některé pozoruhodnější rostliny zplanělé.

Botanicky bylo toto území poměrně málo prozkoumáno. Z dřívější literatury našel jsem nejvíce poznámek v ČELAKOVSKÉHO Prodromu, daleko méně však v Resultátech, několik údajů jest i v DOMINOVÝCH Beiträge zur Phanerogamenflora. J. ROHLENA ve svých Příspěvech rovněž zaznamenal několik lokalit. Také jsem přihlédl k rozšíření v DOSTÁLOVĚ Květeně. Hlavně mne zajímaly údaje v Prodromu, při čemž jsem zjistil, že se týkají hlavně Rokytnice (leg. R. GOTTSTEIN). Jsou to: *Asplenium viride* HUDS., *Polystichum lobatum* (HUDS.) CHEVALL., *Euphorbia dulcis* L., *Daphne mezereum* L., *Ranunculus aconitifolius* L., *R. lanuginosus* L., *Helleborus viridis* L., *Aquilegia vulgaris* L., *Aconitum variegatum* L., *A. napellus* L., *Chelidonium majus* L., *Corydalis baccata* (RETZ) PERS., *Stellaria nemorum* L. Obtíž však byla v tom, že ČELAKOVSKÝ neuvádí přesnou lokalitu, nýbrž se spokojuje jen uváděním jména obce. Z uvedených druhů se mi podařilo zjistit dnes pouze *Ranunculus lanuginosus* L., *Chelidonium majus* L. a *Stellaria nemorum* L. Z ostatních druhů viděl jsem pouze pěstované v zahradách *Aconitum napellus* L. a *Aquilegia vulgaris* L.; planě rostoucí nebo zplanělé jsem je nikde nenašel. Ostatní druhy se mi najít nepodařilo a pochybuji, že některé z nich v okolí Rokytnice ještě dnes rostou.

Lokalitu uvedenou ROHLENOU a DOMINEM jsem většinou ověřil, a proto je (až na nepatrné výjimky) už neuvádím.

Druhy, uvedené z Krkonoš už v mém prvním příspěvku a u nichž nyní uvádím nová pozorování, jsou označeny hvězdičkou. Některé rostliny revidoval dr. J. Houfek.

Nomenklatura je podle J. DOSTÁLA: Klíč k úplné květeně ČSR, 1. vyd. — Praha 1954.

Abies alba MILL. — V lesích velmi vzácně, několik menších stromků při cestě mezi Mumlavským vodopádem a Rýžovištěm u Harrachova.

Adonis aestivalis L. — Zavlečen přechodně na rumišti proti kostelu v Rokytnici. Asi 3 ex. — roku 1960.

Aethusa cynapium L. ssp. *agrestis* (WALLR.) DOST. Rokytnice: velmi řídce (asi 10 ex.) při silnici od náměstí k továrně Seba; jinde jsem ji nenalezl.

Agrostemma githago L. — V kraji celkem nečetně rozšířeno: Rokytnice řídce, ale v Pasekách dosti četně v ovesném poli.

Anthriscus nitida (WAHLBG.) HAZSLINSZ. — V území dosti hojná, místy až pospolitá: meze, příkopy, kraje lesů; převládá podél silnice vedoucí Rokytnicí, kde roste s *Petasites albus* (L.) GAERTN., *Campanula latifolia* L., *Roegneria canina* (L.) NAVSKI. ROHLENA (Přísp. IV 1924) ji uvádí od rokytnického nádraží a od Nového Světa, já jsem ji tam však neviděl.

Arabisopsis thaliana (L.) HEYN. — Velmi řídce až ojediněle při silnici z Rokytnice do Harrachova.

Armoracia rusticana G. M. SCH. — Dosti četně na mezích a v příkopech, např. Rokytnice, Paseky, Harrachov.

Arnica montana L. — Rokytnice: na lukách a travnatých svazích u Dvoraček (1200 m n. m.), ale velmi řídce.

Asplenium ruta-muraria L. — V kamenitých silničních můstcích řídce podél silnice Jablonec—Harrachov.

Baldingera arundinacea (L.) DUMORT. — S listy bíle pruhovanými: několik skupinek podél příkopu v Rokytnici (600 m n. m.). Asi zaběhlá ze zahrad.

Bromus inermis LEYSS. — Viděl jsem jej pouze na jediném místě (asi 20 ex.) nedaleko pily při silnici z Jablonce do Rokytnice.

Bromus mollis L. — Pouze na jediném místě (asi 30 ex.) v ovesném poli u Rokytnice (asi 600 m n. m.).

Campanula glomerata L. — Paseky: v roce 1960 rostla řídce (asi 50 ex.) v příkopě a na louce po pravé straně silnice od mostu přes Jizeru od Krkonošských papíren ke skladům Navíky; v roce 1961 se objevila už ve značném množství po obou stranách silnice. V Rokytnici je sice tu a tam pěstována, ale tato místa jsou od uvedené lokality dosti vzdálená. ČELAKOVSKÝ v Prodrumu ji z Krkonoš neuvádí.

**Campanula latifolia* L. — V území se zdá býti dosti četně rozšířena, ale jen asi do výše 650—700 m n. m. Od Rokytnice ji uvádí již ČELAKOVSKÝ v Prodrumu, ale nie bližšího neudává. Forma bělokvětá tu převládá tak, že je na mnohých místech podél silnice dominantní. ROHLENA (Přísp. IX, 1929) ji uvádí od rokytnického nádraží. Vůbec se zdá, že Rokytnice je středisko jejího rozšíření. Mimo tuto lokalitu pozoroval jsem asi 2 bělokvěté ex. podél silnice na Harrachov blízko restaurace Na Mýtě; v Pasekách u stavení v plotě velmi hojně rostliny bělokvěté i fialokvěté. Velmi řídce rostla u Jablonce a při silnici do Vysokého na Sklenářce (3 ex. bělokvěté). *Cardaminopsis halleri* (L.) HAYEK — Rokytnice: při cestě od chaty na Stráži k hotelu Molod hvězda na pokraji lesa řídce roztroušena. Paseky, Harrachov.

Carex leporina L. — Od Harrachova přes Studenou a Čertovu pláň k Dvoračkám (1200 m n. m.) *Carex muricata* L. subsp. *divulsa* (GOOD.) SYME — Nepřilíší hojná v lesích mezi Harrachovem Dvoračkami a Rezkem.

Carex silvatica HUDS. — Řídce podél cesty z Harrachova na Studenou v bukovém lese (as 1000 m n. m.); ve vlhkém bukovém lese u rozcestí Rokytnice—Jablonce—Harrachov. Sestupuje od Harrachova k Jablonci a Rokytnici.

Carlina acaulis L. — Dvoračky (1200 m n. m.); Rýžoviště u Harrachova (700 m n. m.); Rokytnice: cesta na Studenou (650 m n. m.), ale všude jen řídce.

Chaenorhizum minus (L.) LANGE — Rokytnice: velmi řídce podél zahrad a domů; řídce u silnice z Jablonce na Harrachov.

Chelidonium majus L. — Nehojně u zdi domů a u plotů zahrad v Jablonci a v Pasekách ČELAKOVSKÝ v Prodrumu je uvádí z Rokytnice, já jsem je tam však neviděl.

Chenopodium bonus-henricus L. — Rokytnice: u silnice v obci velmi řídce; u Dvoraček (1200 m n. m.) jen několik exemplářů; ojediněle u Hledsebe.

Chenopodium rubrum L. — Jablonce: na jediném místě při zdi domů 3 ex. (500 m n. m.). Jinde jsem je nepozoroval.

Chrysanthemum parthenium (L.) BERNTH. — Rokytnice: velmi hojně zplnělé v příkopech, na zdech zahrad a rumíštích.

Cichorium intybus L. — 1 ex. na trávníku u biografu v Rokytnici (r. 1961), jinak jsem je v tomto území neviděl.

Coronilla varia L. — Na svahu a v příkopě u silnice mezi Jabloncem a Sklenářcemi. Je to nejvyšší bod (asi 620 m n. m.) jejího souvislejšího rozšíření v tomto území. U samotného Jablonce však už není. Vyskytuje se však ve výši 700 m n. m. u Horních domků v Rokytnici, ale jen několik exemplářů na travnaté lesní stráni obrácené k jihu. Je to izolované stanoviště vzdálené od shora uvedené lokality asi 8 km.

Cryptogramma crispa (L.) R. BR. — Paseky: cesta od Havírny (tzv. planýrka) k Mýtu a Kořenovu velmi řídce na skalách (asi 700 m n. m.).

Cymbalaria muralis G. M. SCH. — Rokytnice: zplnělá na zdi stavení při jablonecké silnici (asi 600 m n. m.).

Descurainia sophia (L.) PRANTL — R. 1959 nalezl jsem 1 mohutný exemplář na náměstí v Rokytnici. Poněvadž však v roce 1960 se tam už neobjevil, šlo patrně o přechodné zavlečení. V okolí jsem tuto rostlinu nikdy jinde neviděl.

Dianthus superbus L. ssp. *speciosus* (RCHB.) HAY. — Na travnaté stráni nedaleko křižovatky cest Harrachov—Vosecká bouda—Dvoračky. R. 1959 nalezl jsem tam 5 exemplářů, roku 1960 však rostly zde jen dva. Poněvadž lokality leží již mimo státní rezervaci, jest jisté, že zde bude vyhuben.

Digitalis grandiflora MILL. — Na travnatých silničních svazích mezi Sklenářcemi a Vysokým a na skalnatém porostlém svahu silnice Jablonce—Rokytnice. Jak se zdá, tvoří tyto lokality nejvyšší hranici jejího rozšíření v této oblasti, tj. asi 500 m n. m. Výše jsem ji neviděl, ačkoliv podle ČELAKOVSKÉHO Prodrumu byla sbírána i na vyšších hřebenech Krkonoš (Obří důl, Kotelní jámy).

Digitalis purpurea L. — Harrachov: rostla r. 1959 na říčním ostrůvku v Mumlavě a u křižovatky silnic Harrachov—Rokytnice—Kořenov dosti četně, i bělokvětá. R. 1960 a 1961 byl počet exemplářů menší.

Epilobium hirsutum L. — Zdá se být v této oblasti řídké; na jednom místě u cesty z Rokytnice do Hledsebe blízko kravína; na jediném místě u Sklenařic; r. 1958 rostlo blízko továrny Seba v Rokytnici, kde se však v příštích letech už neobjevilo.

Epipactis latifolia (L.) ALL. — Na pokraji lesních cest velmi řídké, např.: Paseky u Rokytnice při cestě na Studenov.

Filago arvensis L. — Paseky: r. 1960 u kostela 5 exemplářů. Výskyt patrně nahodilý, neboť jinde v kraji jsem ji neviděl.

Gentiana asclepiadea Scop. — Tato rostlina, ve vyšších polohách hojná sestupuje na některých místech do poloh nižších: 3 ex. u Hledsebe (650 m n. m.), 1 ex. u Harrachova (600 m n. m.), Hutský vodopád (650 m n. m.).

Geranium pyrenaicum BURM. f. Rokytnice: na jediném místě při stavení při cestě vedoucí po úbočí svahu směrem na Vilémov. Jinde jsem ji neviděl.

Heleocharis palustris R. BR. — Rokytnice: v bahnitém dolíku v lukách u Horní Rokytnice. Jinde nepozorována.

Hieracium aurantiacum L. — Rokytnice: velmi řídké na travnaté stráni u Dvoraček (1200 m n. m.). R. 1960 se objevilo ve velkém množství na travnaté louce na SZ úbočí vrchu Stráž, kde předtím nebylo pozorováno. Ale roku příštího jsem je tam už nenalezl. Sestoupilo asi od Dvoraček, odkud je už uvádí Čelakovský v Prodomu. Těž velmi roztroušeno u Harrachova.

Humulus lupulus L. — Několik rostlin v křovinách tvořených *Rubus* sp., *Ligustrum vulgare* L., *Calystegia sepium* R. BR. u hřbitovní zdi v Pasekách.

Hypericum humifusum L. — Velmi řídké na mezi u Horní Rokytnice; též u Jablonce velmi vzácné. ČELAKOVSKÝ (Prodomus, Resultáty) ani DOSTÁL (Květena) je z Krkonoš neuvádějí.

Impatiens parviflora DC. — Paseky: v roce 1960 u továrny Krkonošské papírny na břehu Jizery pod mostem (asi 600 m n. m.) v kamení pospolitě, ale jen na tomto místě. Jinde jsem ji nepozoroval. Poněvadž i v příštím roce (1960) rostla zase jen na tomto místě, zdá se, že se tu tak rychle nešíří jako v nižších polohách.

Juncus articulatus L. — Rokytnice: ve vlhkém lučním příkopě pod vrchem Stráž. V území není příliš rozšířen.

Juncus filiformis L. — V lese mezi Harrachovem a Dvoračkami a podél tzv. exkursní cesty k Rezkou nehojně až řídké.

Juncus squarrosus L. — Řídké mezi Dvoračkami a Studenou na lesní cestě přes Čertovu pláň.

Leonurus cardiaca L. — V území velmi řídký; jen na dvou místech v Rokytnici a 1 trs u Mýta u Harrachova.

**Listera ovata* (L.) R. BR. — Řídké podél silnice z Jablonce do Sklenařic.

Lolium multiflorum LAM. — Harrachov: roztroušené podél silnice k Mýtu; zavlečeno asi při opravě silnice.

Lotus uliginosus SCHUHR. — Ve vlhkých příkopech u Jablonce a Pasek dosti hojný, ale u Rokytnice (asi 600 m n. m.) už velmi řídký. Výše jsem jej už neviděl.

Lunaria rediviva L. — Podél silnice z Rokytnice do Harrachova (asi 3 ex.).

Lycopodium clavatum L. — V území není příliš hojně, řídké např. u Harrachova, Kořenova, Polubného; u Rokytnice schází.

Lycopodium selago L. — Řídké ve smrkovém lese na Čertově pláni mezi Harrachovem a Dvoračkami. ČELAKOVSKÝ v Prodomu udává, že v Krkonoších roste hojně, domnívám se však, že je zde řídké až vzácné. Během 6 let jsem je našel pouze na uvedené lokalitě.

Lysimachia nemorum L. — Často v bukových porostech, např. Studená u Harrachova; při cestě od Světlanky k Dvoračkám.

**Lysimachia punctata* L. — Horní Paseky: v roce 1960 v křoví podél cesty na Hvězdu (asi 900 m n. m.) blízce k Rejdiciem pospolitě; 1961 v Dolních Pasekách u kostela; v Harrachově pouze řídké na 2 místech. ROHLENA (Přísp. VIII, 1928) ji uvádí u Havírny u Pasek, ale mnou tam r. 1961 nebyla nalezena; v Přísp. IX, 1929 ji uvádí od Příchovic s poznámkou „obtížný plevel v zahradách“. Lokalitu příchovickou jsem neměl možnost navštívit, ale lokality mnou uvedené byly vždy ve volné přírodě a nepříliš hojně. Pouze v Rokytnici rostla na jediném místě u stavení; na všech lokalitách asi jen zplanělá.

Lysimachia vulgaris L. — Františkov u Rokytnice: již 7 let na polní cestě, ale jen na tomto místě, jinak jsem ji v území neviděl.

**Malva moschata* L. — Šíří se v území velmi hojně. Paseky, Harrachov a jinde.

Melampyrum nemorosum L. — V travnatém lučním příkopě od rest. Mexiko u Vysokého k Pasekám. Jinde jsem je nepozoroval.

Melilotus albus DESR. — V kraji celkem vzácný. Vyskytuje se tu jen sporadicky až ojediněle při silnici na Jablonce; v Rokytnici při zdi u školy asi 3 ex. Asi 600 m n. m.

Mercurialis perennis L. — Harrachov: bukový les na SZ úbočí Studeného vrchu (900 m n. m.).

Mulgedium alpinum (L.) LESS. fl. albo. — Harrachov: převládá mezi typickými rostlinami na lesním svahu při silnici Harrachov—Polubný (900 m n. m.).

Orchis maculata L. — V kraji je celkem řídké rozšířena. Nejčastěji roste při cestě ze Světlanky na Dvoračky, odtud pak velmi řídké podél tzv. exkursní cesty k Rezků; na Čertově vrchu u Harrachova.

Paris quadrifolia L. — V bukovém lese na Studené hoře u Harrachova a v lese u Huťského vodopádu u Rokytnice. Celkem řídké.

Phlegopteris polypodioides FEFÉ. — Není v území příliš hojná. Harrachov: na cestě na Studenou v kameňatém vlhkém okraji bukového lesa; u Rokytnice na podobných místech v lese smrkovém.

Phleum alpinum L. — Řídce na louce na vrcholu Studené hory (asi 1000 m n. m.), jinde jsem je nepozoroval.

Phyteuma nigrum SCHM. — Rokytnice: na vlhké louce u Hor. domků r. 1960 jen velmi řídké (asi 8 ex.), v roce 1961 v srpnu rostly zde jen asi 4 ex., ale louka byla z polovice posečena; není tedy vyloučeno, že tu bylo rostlin více. ČELAKOVSKÝ (Prodrumus, Resultáty) i DOSTÁL (Květena) *Ph. n.* z tohoto území Krkonoš ani s jejich předhoří neuvádějí. Také DOMIN (Beiträge 4) uvádí, že v Krkonoších schází. Jak se rostlina na tato místa dostala, lze těžko říci. Je málo pravděpodobné, že by šlo o zavlečení travním semenem. *Phyteuma nigrum* rostlo ve společnosti *Cirsium heterophyllum* HILL., *Heracleum sphondylium* L., *Ranunculus acer* L., *Lychnis flos-cuculi* L.

Pirola minor L. Velmi řídké podél exkursní cesty z Dvoraček na Rezek.

Pirola rotundifolia L. — Rokytnice: pod bukovým podrostem na okraji lesa u rozcestí Hledse—Studená (asi 900 m n. m.).

Platanthera bifolia (L.) RICH. — Rokytnice: řídké na pasekách a lukách při cestě k chatě Na Stráži. Jinde jsem ji nepozoroval.

Poa chaixii VILL. — Ve vyšších polohách (nad 700 m n. m.) hojně až pospolitě. Rokytnice) Dvoračky; Čertova pláň a jinde; níže však méně častá až roztroušená. ROHLENA (Přísp. XI, 1931: ji udává u Rýžoviště u Harrachova, ale v r. 1961 jsem ji tam nenalezl.

Polemonium coeruleum L. Nedaleko restaurace na Mýtě na pokraji silnice asi 5 ex.; zplanělé nebo zavlečené, v okolí pěstované jsem je však neviděl. ČELAKOVSKÝ v Prodrumu je uvádí z Krkonoš od Žacléře.

Polygonatum verticillatum (L.) ALL. — Paseky: roztroušeně na pokraji lesních cest; ČELAKOVSKÝ v Prodrumu je uvádí z Rokytnice, avšak já jsem je tam nenašel.

Potentilla aurea TORN. Sestupuje od Dvoraček k Rezků a Rokytnici. Řídce až ojediněle.

Potentilla anglica LAICH. × *P. erecta* (L.) RAEUSCH. — Četně na polní cestě mezi Jabloncem a Pasekami (asi 500 m n. m.), ale výše jsem ji nikde neviděl.

Quercus rubra L. — Rokytnice: v hájku u Domu důchodců blízko křižovatky silnic Jablonec—Harrachov a Harrachov—Rokytnice na skále 2 ex., 1 ex. v lese u Vilémova.

Ranunculus arvensis L. — Zavlečen (1960) na rumišti u kostela v Rokytnici.

Ranunculus lanuginosus L. — Rokytnice: pouze na jednom místě při silnici nedaleko uhelných skladů s *Fraxinus excelsior* L., *Ulmus* sp., *Campanula latifolia* L., *Anthriscus nitida* (WAHLBG.) HAZSLINSZ., *Urtica dioica* L. Od Rokytnice bez bližšího popisu lokality uvádí také ČELAKOVSKÝ v Prodrumu.

Rosa pendulina L. — Harrachov: v lese u Mumlavského vodopádu za mostem u cesty k Rýžovišti.

Rubus odoratus L. — Paseky: zplanělý na okraji jehličnatého lesa nedaleko sokolovny velmi hojně (1960—61).

Rumex alpinus L. — Řídce podél Mumlavy u Harrachova a při tzv. exkursní cestě od Dvoraček k Rezků.

Rumex arifolius L. — Dosti četně sestupuje při tzv. exkursní cestě od Dvoraček k Rezků a odtud dále k Jablonci.

Secale cereale L. — Je v tomto území řídké pěstováno. Zplanělo při silnici Rokytnice—Jablonec, kde se však poblíž vůbec nepěstuje.

Senecio erraticus BERTOL. — Velmi řídké na vlhké louce u Pasek.

**Senecio vulgaris* L. — Proti nižším polohám, kde je hojný, je v tomto území celkem řídký, vždy jen několik exemplářů: Paseky, Harrachov, Kořenov a jinde.

Silene dichotoma EHRH. — Paseky: velmi četně v jetelišti nedaleko rest. Mexiko směrem k Jablonci. Z této části Čech není v DOSTÁLOVĚ Květeně uváděna.

Sisymbrium strictissimum L. — Rokytnice: při stezce z náměstí proti radnici r. 1960 asi 5 ex. (600 m n. m.), jinde jsem je neviděl. R. 1961 byli na tomto místě jen 2 jedinci.

Stellaria alba GRIMM. U Dvoraček ve výši 1200 m n. m. pospolitě u lučního potoka.

Stellaria nemorum L. — Rozšířena v bukovém lese na Studené hoře (1000 m n. m.) mezi Harrachovem a Rokytnicí. Jinde roste řídké a nečetně.

Streptopus amplexifolius (L.) DC. — Rokytnice: Studená Hora a Hledsebe: Paseky: řídice v bukovém lese.

Thalictrum aquilegifolium L. — U cesty ze Studené hory k Hledsebe; v lesích u Harrachova.

Tragopogon pratensis L. — Rokytnice: dosti hojně na louce u lesa poblíž chaty Na Stráži; jinak v okolí Rokytnice a jinde roztroušen, ale nad 600 m n. m. jsem ho neviděl.

Trientalis europaea L. — Roztroušeně při lesních cestách u Hledsebe pod Janovým vrchem nad Rokytnicí (asi 900 m n. m.); rovněž u Hufského vodopádu při cestě na Dvoračky.

Trifolium aureum POLL. — Na mezích a okrajích cest v okolí Rokytnice a Jablonce roztroušeno, velmi řídice při silnici u Sklenářic. ČELÁKOVSKÝ v Prodrumu uvádí: „... v Krkonoších však ode mne a Knafa ml. neshledán.“

Trifolium spadiceum L. — Velmi roztroušeno na lukách u Rokytnice a jinde.

Triticum aestivum L. s. s. — Na různých místech v okolí Rokytnice celkem nečetně zplnělé. V okolí není pěstováno.

Turritis glabra L. — Roztroušeně u Jablonce podél silnice k Rokytnici.

Vicia sativa L. ssp. *obovata* (SER.) GAUD. — Nehojně v polích u Hledsebe a na rumišti v Rokytnici zplnělá.

Vinca minor L. — Rokytnice: ve vlhkém smrkovém lese pod Studenou horou a pod vrchem Stráž (asi 500 m n. m.).

Adresa autora: E. GÜTLER, Praha 2, Svobodova 11.

Pinus peuce Griseb. vysázená v Krušných horách

Při mapování krušnohorských rašeliníšť v r. 1959 jsem našel na několika místech *Pinus peuce* a to jak na rašeliníštích, tak i na minerální půdě. Na jihovýchodním okraji rašeliníště „Schwarzen- teich“ 2 km východně od Horní Blatné je větší porost jedinců, z nichž část je vysázena na raše- liništi, část na minerálním substrátu. Některé jedinci mají normální sloupcovitě kuželovitý vzrůst, někteří klečovitý. Stáří tohoto porostu je asi 15 let.

Druhým místem je rozlehlé rašeliníště za rybníkem dnes zvaným Mrtvý rybník (v německé liteatuře Bärischerteich, nebo Mauriciteich). Jedna skupina je vysázena na rašelině asi 1 m mocné - v okolí kóty 1034 m — asi 800 m svv. od rybníku, druhá skupina na okraji rašeliníště při silnici Jáchymov—Myslivny pod Špičákem asi 600 m západně od kóty 1116. V obou skupinách pouze ve sloupcovitě kuželovitém vzrůstu. Stáří porostu asi 15—20 let.

Třetí naleziště je na Klínovci ve výši asi 1220 m při silnici. Tyto exempláře jsou nižšího vzrůstu, což je patrně způsobeno drsnými klimatickými podmínkami na západním návětrném svahu Klínovce.

Borovice rumunská byla v Krušných horách pravděpodobně vysázena pokusně za okupace.

Z. D o h n a l

Sambucus ebulus L. na Džbáně

V Příspěvků ke květeně Blatenska a přilehlých území — II (Preslia 33 : 154—196) uvádějí autoři výskyt *Sambucus ebulus* L. na Blatensku a souhrnně v celých Čechách a připojují bodovou mapu rozšíření v Čechách. Autoři popisují nápadnou absenci v některých pahorkatinách, která z hlediska klimatologie, geologického podkladu a geomorfologie není ještě vysvětlena. Jako území, kde *Sambucus ebulus* chybí, je uváděn také Džbán.

Pro upřesnění považuji za nutné upozornit na nález *Sambucus ebulus* L. v severovýchodní části Džbánu, který tak opravuje a doplňuje názor citovaných autorů.

Sambucus ebulus tu roste uprostřed lesů, při silnici vedoucí z Milého a Boru na hlavní silnici ve směru Řevničov—Hříškov. Jde o malou lokalitu (2 × 1 m) v nadmořské výšce 460 m, asi 100 m od hraniční tabule střeodočeského a severočeského kraje. Napočítal jsem zde 20 exemplářů, které se nacházejí na zarostlém okraji silnice u příkopu, na okraji mladé boroviny s přimíšeným modřínem a dubem. Půda je mělká, šedobílá, písčito kamenitá (opuka), pH 6,4. V blízkosti roste hojná *Genista germanica* a *Calluna vulgaris*. *Sambucus ebulus* tu kvete a je plodný a proto lze předpokládat, že se objeví na Džbáně i jinde, protože jej tu ptáci roznesou. Dokladový exemplář mám uložen ve svém herbáři.

J když jde o velmi malou lokalitu *Sambucus ebulus*, je tento nález na Džbáně vzácný a první. Vzhledem k tomu, že se nachází při komunikaci, jde zřejmě o nález druhotný. Je však pravdě- podobné, že v rozlehlém Džbáně se najdou ještě další lokality.

J. H o u d a